

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΧΗΜΕΙΑ.—Περὶ παρασκευῆς τῆς διβρωμοδιφαινυλαμίνης δι' ἀπ' εὐθείας βρωμιώσεως τῆς διφαινυλαμίνης*, ὥπο *Λουκᾶ Γαλάτη καὶ Ι. Μεγαλοοικονόμου*.¹ Ανεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Ἰωακείμογλου.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἔρεύνης ἐπὶ τῆς μεθόδου προσδιορισμοῦ τῆς διφαινυλαμίνης διὰ βρωμιώσεως, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Σεπτεμβρίου π. ἔ. (σ. 273) τῆς Zeitschrift für das gesamte Schieß-u. Sprengstoffwesen, παρετηρήσαμεν ὅτι ἡ τετραβρωμο-διφαινυλαμίνη δὲν εἶναι τὸ χαμηλότερον προϊὸν τῆς ἀμέσου ἐπιδράσεως βρωμίου ἐπὶ τῆς διφαινυλαμίνης ἐν ἀλκοολικῷ διαλύματι, ὡς ἐκ τῆς βιβλιογραφίας θά ἡδύνατο τις νὰ συναγάγῃ, ἀλλ' ὅτι δι' ἐπιδράσεως τῆς ὑπολογισθείσης ποσότητος βρωμίου καὶ καταλλήλου ἐκλογῆς τῶν συνθηκῶν τοῦ πειράματος λαμβάνεται ὡς κύριον προϊὸν ἡ 4,4'-διβρωμο-διφαινυλαμίνη. Τὸ σῶμα τοῦτο εἶχε ληφθῆ ὑπὸ ἀλλων¹ ὡς προϊὸν διασπάσεως κατὰ διαφόρους ἀντιδράσεις, οὐδέποτε ὅμως δι' ἀπ' εὐθείας βρωμιώσεως τῆς διφαινυλαμίνης.

'Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτη παρετηρήσαμεν ὅτι μονοβρωμοδιφαινυλαμίνη δὲν παράγεται, ἔστω καὶ ἀν προσθέσωμεν μόνον τὸ ἀνάλογον ποσὸν βρωμίου καὶ μὲ τὰς ἀπαρατήτους προφυλάξεις.

Περὶ τῆς τετραβρωμο-διφαινυλαμίνης ἦτο γνωστὸν ὅτι ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν πυκνοῦ νιτρικοῦ δξέος μέρος τοῦ βρωμίου ἀντικαθίσταται διὰ NO₂ ὁμάδων παραγομένων βρωμονιτρο-διφαινυλαμίνην. Ἡτο δθεν ἐνδιαφέρον νὰ ἴδῃ τις κατὰ πόσον ἡ διβρωμο-διφαινυλαμίνη θὰ παρουσίαζε τὴν αὐτὴν συμπεριφοράν. Πρόχειρα πειράματα ἀπέδειξαν ὅτι πράγματι καὶ ἐκ τῆς διβρωμο-διφαινυλαμίνης τὸ βρώμιον ἐκδιώκεται ὑπὸ πυκνοῦ νιτρικοῦ δξέος. Κατὰ πόσον ἡ ἐκδίωξις εἶναι πλήρης ἢ μερική, ὅπότε θὰ λαμβάνωνται ἀγνωστα μέχρι τοῦδε μονοβρωμιωμένα νιτροπαράγωγα τῆς διφαινυλαμίνης, θὰ ἔξετάσωμεν εἰς προσεχῆ μελέτην.

ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟΝ ΜΕΡΟΣ. 4,4'-διβρωμο-διφαινυλαμίνη.—8,5 γρ. (1/20 μορ.) διφαινυλαμίνης διαλύονται ἐντὸς 150 κ. ἑ. ἀλκοόλης καὶ τὸ διάλυμα ψύχεται διὰ πάγου. Διὰ προχοΐδος προστίθεται εἰς τὸ ψυχρὸν διάλυμα τῆς διφαινυλαμίνης κατὰ σταγόνας καὶ ὑπὸ συνεχῆ ἀνάδευσιν ἀλκοολικὸν διάλυμα βρωμίου παρασκευασθὲν διοιώσεις ἐν ψυχρῷ διὰ διαλύσεως 5,5 κ. ἑ. βρωμίου (4/20 ἄτομ.) εἰς 50 κ. ἀλκοόλης. Κατὰ τὴν βρωμίωσιν τὸ μίγμα ψύχεται συνεχῶς. Αἱ σταγόνες τοῦ βρωμίου ἀποχρωματίζονται ἀμέσως καὶ σχηματίζεται μικρὰ ποσότης τετραβρωμο-διφαινυλαμίνης ὑπὸ μορφὴν λεπτῶν ἀχρόων βελονῶν. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν διηθοῦμεν πρὸς ἀποχωρισμὸν τῆς τετραβρωμοδιφαινυλαμίνης (0,3 γρ. περίπου). Τὸ διήθημα χύνεται εἰς δοχεῖον περιέ-

* L. GALATIS und J. MEGALOIKONOMOS.—Über die Darstellung von Dibrom-diphenylamin durch direkte Bromierung. Ἐκ τοῦ ἐν Ναυστάθμῳ Παραρτήματος τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους.

¹ B. 15, 1882, σ. 830.—45, 1912, σ. 1103.

χον 500 κ. ρ. ὕδατος ὑπὸ ἀνάδευσιν πρὸς διάσπασιν τῶν ὑδροβρωμικῶν ἀλάτων, ὅπότε καταπίπτει βαρὺ βαθέως κεχρωσμένον ἔλαιον, ἐνῶ τὸ ὑπεράνω ὑγρὸν παραμένει θολόν. Μετὰ πολύωρον παραμονὴν ἡ μετὰ ἰσχυρὰν ἀνατάραξιν ὀλίγων λεπτῶν, ἵδιος μετὰ ἐμβολιασμὸν διὰ κρυστάλλων καθαρᾶς οὐσίας τὸ ἔλαιον συσσωματοῦται πρὸς στερεὰν μᾶζαν. Ἀποχύνομεν τὸ ὕδωρ, κατεργατόμεθα τὸν πλακοῦντα μετὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ ἀφήνομεν πρὸς ψῦξιν. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ τετηκυῖα μᾶζα πήγνυται εἰς στερεὸν πλακοῦντα ἐκ διβρωμο-διφαινυλαμίνης (13 γρ.), τὸν ὄποιον συντριβομεν καὶ φέρομεν ἐπὶ ἀπορροφητικῆς πλακὸς πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἀπὸ τοῦ συνυπάρχοντος ἔλαιου. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἡ μᾶζα εἶναι λευκὴ καὶ ζυγίζει 10 περίπου γραμμάρια. Τὸ εἰς τὸν πλακοῦντα συνυπάρχον ἔλαιον συνίσταται ἐκ μίγματος διβρωμο-διφαινυλαμίνης καὶ διφαινυλαμίνης.

Διὰ κρυσταλλώσεως ἐκ βενζίνης, ἥτις διαλύει ἐν ψυχρῷ ἀφθόνῳ μόνον τὴν διφαινυλαμίνην, καὶ εἴτα ἐξ ἀλκοόλης λαμβάνομεν τὸ προϊὸν εἰς χαρακτηριστικὰ χιονόλευκα πρίσματα τηκόμενα εἰς 107°, ἐνῶ δι' ἀλκοόλης μόνης ἀπαιτοῦνται πολλαὶ κρυσταλλώσεις, συνεπαγόμεναι μεγάλας ἀπωλείας, διὰ νὰ ληφθῇ καθαρὸν προϊόν.

C ₁₂ H ₉ NBr ₂	0,2726 γρ. οὐσίας	ἔδωκαν 0,3140 AgBr
ὑπολ. Βρώμ.	48,93 %	
εὐρεθὲν »	48,88 %	

Τύπο τὰς συνθήκας αὐτὰς μονοβρωμιωμένον παράγωγον τῆς διφαινυλαμίνης δὲν παράγεται καθ' ὅσον διὰ χρησιμοποιήσεως ἐνὸς μορ. βρωμίου δὲν ἀνευρέθη τι ἐκτὸς ἵχνῶν τετραβρωμο-διφαινυλαμίνης, διβρωμο-διφαινυλαμίνης καὶ ἀναλλοιώτου διφαινυλαμίνης.

ZUSAMMENFASSUNG

Tetrabrom-diphenylamin ist nicht das niedrigste Produkt der direkten Bromierung des Diphenylamins. Bei der Einwirkung der berechneten Menge Brom auf Diphenylamin in alkoholischer Lösung in der Kälte entsteht in der Hauptsache das bekannte 4,4'-Dibrom-diphenylamin, das auf diese Weise leicht zugänglich ist.

In einer kalten, ca 5 %ige alkoholische Lösung von Diphenylamin lässt man tropfenweise unter Kühlen und Rühren die berechnete Menge einer kaltbereiteten ca 20 %igen alkoholischen Bromlösung zufließen. Nach dem Absetzen von geringen Mengen Tetrabrom-diphenylamin filtriert man, giesst das Filtrat in Wasser und wäscht das ausgefallene ölige Dibrom-diphenylamin, welches bis zum nächsten Tage zu einer halbfesten Masse erstarrt. Man streicht auf Ton, lässt über Nacht stehen und kristallisiert die nunmehr feste Masse aus Benzin um, wodurch sie von geringen Mengen Diphenylamin befreit wird.

Das Dibrom-diphenylamin zeigt gegenüber Salpetersäure ein ähnliches Verhalten wie Tetrabrom-diphenylamin. Ob das ganze Brom oder nur die Hälfte davon verjagt wird, werden wir nächstens feststellen.